

Oslo, 9. desember 2016

Klima- og miljødepartementet (KLD)

Forslag til klimalov - høringsuttalelse

Norsk Friluftsliv viser til deres brev av 27.9.2016 angående høring av forslag til en ny klimalov (deres ref 13/855).

Norsk Friluftsliv representerer de 16 største frivillige friluftslivsorganisasjonene i Norge med til sammen rundt 950.000 medlemskap og rundt 5.000 lokale lag og foreninger. En av hovedoppgavene for Norsk Friluftsliv er å ivareta allemannsretten og det enkle og naturvennlige friluftslivets vilkår i Norge, herunder lover og regler som berører natur- og friluftslivsinteresser. Menneskeskapte klimaendringer en eksistensiell utfordring som selvsagt også vil ha svært stor betydning for natur og friluftsliv.

Den nye klimaloven skal fremme gjennomføring av Norges klimamål som ledd i omstilling til et lavutslippssamfunn i Norge i 2050. Loven skal fremme åpenhet og offentlig debatt om status, retning og framdrift i dette arbeidet. Det er satt et klart utslippsmål for 2030 (40 % utslippsreduksjon i forhold til utslipp i 1990), mens målet for 2050 er mindre konkret (bli et lavutslippssamfunn). Loven stiller krav til hva regjeringen skal rapportere til Stortinget hvert år.

Norsk Friluftsliv mener det er viktig å få på plass en forpliktende klimalov. Vi er derfor glad for at det nå fremmes forslag til en slik lov, men i lys av alvorlighetsgraden av klimaendringer og regjeringens og Stortingets manglende evne til å sette i verk effektive tiltak, er det behov for en langt mer forpliktende klimalov enn det som er lagt fram.

I lovens formålparagraf, § 1, står det at loven skal fremme gjennomføringen av Norges klimamål. Norsk Friluftsliv mener dette blir for svakt og at loven må forplikte Norge til å bli et lavutslippssamfunn i tråd med Parisavtalen. Loven må også gjelde alle utslipp på norsk territorium, her under norsk kontinentalsokkel.

På side 35 i høringsnotatet står det blant annet følgende om de to lovfestede målene: *«At disse målene blir norsk lov betyr at de inngår i det rettslige rammeverket som er styrende for omstillingen av det norske samfunnet til et lavutslippssamfunn. Siden målene er rettslig forpliktende for framtidige storting og regjering vil de bidra til forutsigbarhet og langsiktighet i klimapolitikken. Overtredelse av målene utløser ingen rettslige sanksjoner. Målene er altså rettslig bindende i den forstand at de må respekteres av storting og regjering i politikikutviklingen og i beslutninger som angår de lovfestede målene, men ikke i den forstand at mangel på måloppnåelse har rettslige konsekvenser i henhold til loven.»*

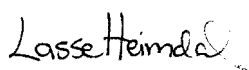
Det betyr at brudd på denne loven får ingen følger og er ingen garanti for gjennomføringen av nødvendige tiltak. Det må derfor legges inn bestemmelser som sørger for at loven likevel følges opp.

Loven må derfor sette klare mål, herunder delmål fram til 2030 og 2050, og definere hva et lavutslippssamfunn er. Det må lages et system som forplikter regjeringen og Stortinget til å nå målene gjennom nødvendige tiltak i alle sektorer (stortingsmeldinger/handlingsplaner), gjennomføring (statsbudsjett/lovendringer) og rapportering (redegjørelse og debatt i Stortinget). Inne i dette må det blant annet ligge krav til klimabudsjetter/-regnskap for alle sektorer som gjør at klimamålene, herunder delmålene nås. I tillegg må det ligge inne krav til uavhengig kvalitetssikring av tall og beregninger.

Norsk Friluftsliv anser klimaloven som operasjonalisering av Grunnlovens § 112 på klimaområdet og de forpliktelsene statlige myndigheter har i forhold til å sikre innbyggernes rettigheter: *«Enhver har rett til et miljø som sikrer helsen, og til en natur der produksjonsevne og mangfold bevares. Naturens ressurser skal disponeres ut fra en langsiktig og allsidig betraktning som ivaretar denne rette også for etterslekten».*

Vennlig hilsen

Norsk Friluftsliv

Lasse Heimdal
generalsekretær

Hans Erik Lerkelund
rådgiver